

Bredbandsstrategi

Alingsås kommun

2023 - 2025

Typ av styrdokument: Strategi
Beslutande instans: Kommunfullmäktige
Datum för beslut: 2023-02-22 § 6
Diarienummer: 2022.631 KS

Gäller för: Kommunövergripande
Giltighetstid: 2025-12-31
Revideras senast: 2025-11-01
Dokumentansvarig: Bredbandssamordnare

Innehållsförteckning

1. Inledning
2. Utbyggnaden
3. Mål för 2025
4. Omvärldsanalys
5. Roller och aktörer
6. Åtgärder

Inledning

Denna bredbandsstrategi ersätter tidigare bredbandsstrategi antagen av Kommunfullmäktige i december 2018.

Alingsås kommun växer och räknar med fortsatt befolkningsökning de närmsta tio åren. Detta skapar utmaningar inom flera områden som miljö, socialt, ekonomiskt och infrastruktur. Alingsås vill utveckla näringslivet och dra till sig företag. En utbyggnad av bredband och digital infrastruktur är en del i att hantera dessa utmaningar.

Parallellt med denna utveckling läggs den kopparbaserade infrastrukturen för data och telefoni ned. Ett flertal telestationer i Alingsåsområdet har idag avvecklats. Även den trådlösa kommunikationen kommer att förändras genom beslutad avveckling av 2G/3G till 2025 vilket driver ett teknikskifte för hushåll, företag och i kommunens verksamheter, inte minst inom omsorgsverksamheten.

Syfte

Bredbandsstrategin fastställer en långsiktig och övergripande strategi avseende bredband till privatpersoner och företag i förhållande till de mål och åtaganden som antas.

Bredbandsstrategin ska ge stöd i kommande planarbete samt belysa utvecklingsbehoven ur ett samhällsperspektiv. En bredbandsstrategi är en förutsättning för att erhålla offentligt ekonomiskt stöd.

Strategi

Alla som bor, verkar och besöker Alingsås kommun ska inom kommunens geografiska område ha tillgång till bredband med kapacitet som krävs för att ta tillvara de möjligheter som det digitala samhället erbjuder.

Tidigare målsättningar

Tidigare bredbandsstrategi innehöll målsättningar till 2020 och 2025. Målet 2020 var att 95 procent av hushåll och arbetsställen i Alingsås kommun bör ha tillgång till hög bandbredd om minst 100 Mbit/s. Och målet för 2025 formuleras minst 98 procent av hushåll och arbetsställen i Alingsås kommun bör ha tillgång till hög bandbredd om minst 1 Gbit/s. 2023 ska alla i Alingsås kommun ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet.

Utbyggnaden

En genomgång av tillgänglig statistik från Post- och telestyrelsen (PTS) visar att Alingsås kommun inte uppnådde bredbandsmålet för 2020. Enligt PTS mätning som utfördes hösten 2021 hade 82 procent av arbetsställen och 85 procent av hushåll tillgång till hög bandbredd om minst 100 Mbit/s. Alingsås placerar sig på plats 14 bland kommunerna i Västra Götalandsregionen. Göteborgs stad är ensam om att nå målet om 95% bredbandstillgång.

I Alingsås har tillgång 96 procent av de geografiska områdena till mobila tjänster som uppfyller 2023-målet, vilket är 3 procent högre än riksgenomsnittet.

Av förklarliga skäl har det varit och är mer utmanade att bygga infrastruktur i glesbyggt område och svårare jämfört med tätbyggt område. 57 procent av hushållen på glesbygden har tillgång till bredband (100 Mbit/s) jämfört med 89 procent av hushållen i tätbyggt område. Tätbyggt består av minst 200 invånare i en sammanhållen bebyggelse. Förutom Alingsås tätort är följande platser tätbyggt i Alingsås kommun: Färgens östra strand, Gräfsnäs, Hjälmed, Ingared, Långared, Magra, Sollebrunn, Stora Mellby och Västra Bodarna.

Mål för 2025

Nationell utveckling – nytt mål för 2025

På nationell nivå har regeringen uppdaterat den nationella bredbandsstrategin. Bredbandsmålet 2025 formulerats att 99,9% av hushåll och företag bör ha "tillgång till 100 Mbit/s eller IT-infrastruktur i absoluta närheten som medger en sådan bithastighet". Det är således en höjning från tidigare mål om 95% tillgång men målet innebär också IT-infrastruktur inte längre behöver finnas direkt i anslutning till fastigheten för att hushåll och företag ska anses ha tillgång.

Det nationella målet om att alla bör ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet 2023 kvarstår oförändrat.

Alingsås utveckling – nytt mål för 2025

Ett nytt lokalt mål i linje med det nationella målet innebär att fram till 2025 behöver utbyggnaden i Alingsås öka totalt sett med 5,6% för arbetsställen och 8,7 % för hushåll för att nå målet 99,9%. Idag har 94,4% av hushållen och 91,3% av arbetsplatserna "tillgång till 100 Mbit/s eller IT-infrastruktur i absoluta närheten" baserad på den senaste mätningen från PTS.

Det finns totalt 19051 hushåll i Alingsås kommun varav 16281 inom tätbyggt och 2230 hushåll inom glesbyggt område. Av dessa 2230 hushåll bedömde PTS att 71% har tillgång till bredband eller har det i sin absoluta närhet. Det återstår således cirka 700 hushåll som saknar uppkoppling eller närhet till sådan uppkoppling.

Då det allmänt bedöms vara mer kostsamt att bygga till de återstående procenten i glesbyggt område finns det offentligt stöd att söka för bredbandsmarknadens aktörer som. Därför är marknadens utbyggnad relativt välkänd i glesbyggt område. Alingsås Energi, Bjärke Energi och Open Infra har erhållit vid olika tillfällen erhållit det statliga stöd som PTS administrerar. Bjärke Energi och Open Infra ska i var sitt projekt genomföra en utbyggnad till totalt 650 hushåll senast 2025. Alingsås Energi har erhållit regionalt bredbandsstöd (kommunal medfinansiering 50%) för 180 hushåll som ska vara klart senast 2023.

För tätbyggt område har vi inga kända siffror men en succesivt förtätning är att vänta.

Sammanvägt kan målet tillgång till 100 Mbit/s eller IT-infrastruktur i absoluta närheten för 99.9 procent av hushåll och företag ses som ambitiöst men inte orealistisk.

Fritidshus

Inom Alingsås kommun finns ca 1 000 fritidshus som ligger i mer glest bebyggd geografi där trenden är att dessa områden går från att vara fritidshus till att bli områden för permanenthushåll. Bredbandsstrategin sätter inget långsiktigt mål på att erbjuda, eller att få tillgång till bredband med höga hastigheter. Fritidshusen ska dock erbjudas möjlighet att ansluta sig och kan göra att anslutningskostnaden per hushåll blir mer gynnsam.

Mål

Alingsås kommuns bredbandsmål för perioden 2023 - 2025 är

- 99,9% av hushåll och företag bör ha tillgång till 100 Mbit/s eller IT-infrastruktur i absoluta närheten som medger en sådan bithastighet.
- 98% av hushåll och företag bör ha tillgång till 1 Gbit/s, eller fiber i absoluta närheten.
- År 2023 bör hela Alingsås kommuns geografiska område ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet.

Omvärldsanalys

Samhället blir allt mer digitaliserat. Digitaliseringen har genomgått några olika faser som har tillfört nya möjligheter. Begrepp som smart stad och landsbygd, Big data, Artificiell intelligens och Internet of things skapar nya synergimöjligheter genom samordning av stora mängder data som samlas in med digital infrastruktur.

Samhället och lokalsamhället står inför flera utmaningar som kommer på kommunens ansvar att förhålla sig till och hitta lösningar för:

- En förändrad demografisk struktur med allt fler äldre vilket kommer driva ökade kostnader för bl.a. vård och omsorg samt gör tillgången på arbetskraft mindre
- En omflyttning av människor från landsbygd till städer samt migreringsströmmar
- Behov av en hållbar livsstil och ett hållbart samhälle
- Ett allt högre konkurrenstryck för företag genom de senaste årtiondenas globalisering där vikten av geografisk placeringen av arbetskraft tenderar att minska

Digitaliseringen spelar en viktig roll för att hantera dessa utmaningar och det behöver utvecklas nya digitala tjänster som bidrar till att utmaningarna kan hanteras på ett rimligt sätt för samhället, såväl praktiskt som ekonomiskt.

Ur offentlig verksamhets perspektiv:

- Skapa förutsättningar för rationalisering, samordning och effektivisering av offentliga verksamhetssystem.
- Möta ökade krav på offentlig service till oförändrade eller sänkta kostnader och ge lika bra offentliga digitala tjänster på landsbygd som i tätort.
- Att vårdgivare kan leverera den patientservice som förväntas i hemtjänsten, sjuk- och tandvård samt för sjuka som vårdas hemma.
- Att skolor, högskolor och universitet fortsätter ha bra tillgång till bredband med höga hastigheter för att ge elever, studenter och forskare förutsättningar för sina studier och sitt arbete.

Ur näringslivsperspektiv:

- Skapa förutsättning för utveckling av befintliga företag.
- Ge möjlighet för företagsetablering av företag i alla delar av kommunen.
- Säkerställa inflyttning av arbetskraft.

Ur kommuninvånarens perspektiv:

- Få tillgång till effektiva samhällstjänster som ger en enklare och tryggare vardag.
- Få tillgång till underhållning som tv, film, musik etc.
- Möjliggöra distansutbildning.

- Möjlighet till arbete hemifrån och distansmöten vilket bidrar till hållbar utveckling.
- Att boende i tätort och på landsbygd har samma förutsättningar för elektronisk kommunikation.
- Möjlighet till ökade möjligheter att delta i den demokratiska processen.

Roller och aktörer

Alingsås kommuns roll

Alingsås kommun bevakar utvecklingen inom bredbandsområdet och tar en aktiv roll i att främja bredbandsutbyggnaden. Marknaden har ett stort intresse av att bygga bredband och bedöms kunna driva utbyggnaden inom Alingsås kommun.

- Bredbandsstrategin fastställs av kommunfullmäktige
- Kommunstyrelsen ansvarar för att bredbandsstrategin får genomslag i budget
- Kommundirektören säkerställer att bredbandsstrategin kommuniceras i kommunen samt ansvarar för de kommungemensamma aktiviteter och åtgärder som krävs
- Bredbandssamordnaren har ansvaret att samordna och främja bredbandsutbyggnaden i enlighet med kommunens målsättning för bredbandsutbyggnad. Bredbandssamordnaren ansvarar även för uppföljning av strategin och målsättning

Alingsåshem

Det kommunala bostadsföretaget Alingsåshem med 3 300 bostäder medverkar till att förverkliga bredbandsstrategin. Bredband har redan installerats i stora delar av det kommunala bostadsbeståndet. Alingsåshem erbjuder industri- och näringslivslokaler och medverkar även om detta område till att förverkliga bredbandsstrategin.

Alingsås Energi

Kommunen har uppdragit till sitt bolag Alingsås Energi att bygga fiber till allmänhet och företag. Tillsammans med kommunen har Alingsås Energi en samordnande roll för de insatser som krävs för att förverkliga bredbandsstrategin. Alingsås Energi har byggt fibernät under ett antal år i Alingsås centralort och södra delarna av kommunen.

Övriga bredbandsaktörer

Övriga aktörer som idag erbjuder fiberanslutning är Bjärke Energi, Östra Ömmerns Nedsjöns Fiberförening, Open-Infra, Telia mfl.

I norra kommundelen bygger Bjärke Energi bredband. Open-Infra ansluter många hushåll kring Hemsjö och Näsbo. Östra Ömmerns Nedsjöns Fiberförening äger ett stort nät i öster där kommunen gränsar mot Bollebygd.

Åtgärder

Följande åtgärder ska genomföras för att stödja bredbandsmålen

- Alingsås Energi får fortsatt uppdrag och ansvar att bygga bredband till hushåll och arbetsställen på marknadsmässiga villkor enligt bredbandsstrategins mål. Alingsås Energi har ett ansvar som kommunalt bolag och som den ledande bredbandsaktören att om så är möjligt söka samverka med andra bredbandsaktörer.
- Alingsås Energi ska om möjligt fortsätta söka bidrag för hushåll på landsbygden som är bidragsberättigade med intentionen att bygga till dessa.
- Alingsås Energi ska arbeta kontinuerligt med efteranslutningar för att öka anslutningsgraden.
- Kommunstyrelsen ska under 2026 - 2027 följa upp bredbandsutbyggnaden i förhållande till bredbandsstrategins mål. Statistik för 2025 kommer att vara tillgängligt tidigast under våren 2026 men inte omfatta hela kalenderåret.
- Kommunstyrelsen ska kommunicera bredbandsstrategin internt och externt samt stödja och främja kommunens arbete med bredbandsfrågor.
- Alingsås kommun ska fortsätta att i möjligaste mån underlätta för aktörer på bredbandsmarknaden som vill lägga ned fiber. Alingsås kommun ser positivt på det regionala bredbandsstödet.
- Kommunledningskontoret ska verka för ökad förståelse kring samband mellan bredbandsutbyggnad och ökad efterfrågan av digitala tjänster för kommuninvånare, företagare och besökare.
- Definiera nyckeltal kring hur Alingsås kommun verkar för och stimulerar bredbandsutbyggnaden.

